

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dobrocsi Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe.**; ügyintéző: dr. Dobrocsi Krisztián Ervin ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felprees címe** felperesnek a Dr. Oros Csaba Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe.**; ügyintéző: dr. Oros Csaba ügyvéd) által képviselt alperes neve (**alperes címe.**) alperes ellen megállapodás megtámadása, illetve munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye tárgyában indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 77.M.825/2018/14. számú ítéletével szemben a felperes által 16. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000.- (százezer) Ft + ÁFA másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló elsőfokú ítéleti tényállás

- [1] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 2016. szeptember 12-től állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel „financial analyst” munkakörben. Az alperes kiszervezte külföldre azt a szervezeti egységet, amelyben a felperes a munkáját végezte, erre tekintettel 2017. novemberében az érintett munkavállalóknak, köztük a felperesnek ajánlatot tett a munkaviszony felmondással vagy közös megegyezéssel történő megszüntetésére. Ezután a felek között egyeztetések zajlottak, majd 2017. december 1-jei keltezéssel, ténylegesen azonban 2017. december 15-én létrejött megállapodással a felek közös megegyezéssel, 2018. március 15. napjával megszüntették a felperes munkaviszonyát a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 64. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással. A megállapodás tartalmazta, hogy a felperes két hónap felmentési időre távolléti díjra jogosult a jogviszony megszűnéséig terjedő időszakra.
- [2] A felperes a 2018. január 2-ai ultrahangos vizsgálaton szerzett bizonyosságot a várandósságáról, melynek tényéről, illetőleg erre tekintettel a megállapodás megtámadásáról 2018. január 12-én e-mailben tájékoztatta az alperest. Arra hivatkozással támadta meg a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló megállapodást, hogy annak aláírásakor gyermeket várt, azonban erről a lényeges tényről az aláírásakor nem volt információja. Ennek ismeretében azonban a megállapodást nem kötötte volna meg a munkáltatóval. Az alperes a válaszelevelében 2018. január 24-én arról tájékoztatta a felperest, hogy nem fogadja el a megállapodás megtámadását.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes a keresetében a 2017. december 1. napján kötött megállapodás érvénytelenségére figyelemmel kérte, hogy állítsa helyre a bíróság a megszüntetett munkaviszonyt, és kötelezze az alperest 2018. március 16. napjától a helyreállításig terjedő időtartamra elmaradt munkabérének, - figyelembe véve a havi bruttó 653.250 forintos összeget - valamint perköltségének megfizetésére is. Előadta, hogy 2018. január 2-án jutott tudomására a várandóssága, a megállapodás aláírásakor mind ő, mind a munkáltató lényeges körülményben, ugyanabban a téves feltevésben voltak, miszerint nem várandós. A felperes hivatkozott az Mt. 28. § (1) bekezdésére, miszerint a megállapodást bármelyik fél megtámadhatja, ha a szerződéskötéskor lényeges körülményben, ugyanabban a téves feltevésben voltak. Mivel az aláírás napján egyikük sem tudott a várandósságáról, azaz mindketten lényeges körülményben, ugyanabban a közös téves feltevésben voltak. Amennyiben a megállapodás aláírásának a napján nem lett volna tévedésben, azaz tudomása lett volna a várandósságáról, nem kötötte volna meg a munkaviszony közös megszüntetésére vonatkozó megállapodást.
- [4] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Vitatta, hogy a felek a megállapodás megkötésekor lényeges körülményben, ugyanabban a téves feltevésben lettek volna. Hivatkozott arra, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel akkor is megszüntethető, ha a munkavállaló várandós, mivel jogi akadály híján az alperesi munkáltató a megállapodást akkor is megkötötte volna, ha tudomása van arról, hogy a felperes várandós, a munkáltató részéről fel sem merült a tévedés lehetősége. Ebből fakadóan nincs közös téves feltevés, a felperesi várandósság ténye önmagában nem vezet a megállapodás érvénytelenségéhez.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. november 6-án hozott 77.M.825/2018/14. számú ítéletével elutasította a felperes keresetét. Az elsőfokú bíróság az Mt. 28. §-a, továbbá 64. § (1) bekezdése, és 65. § (1) és (3) bekezdése alapján vizsgálta a kereseti kérelem megalapozottságát. A felperes személyes előadását is értékelve kifejtette, hogy a perben a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, a szerződéskötéskor azaz a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésének aláírásakor mindkét fél tévedett-e ugyanabban a lényeges körülményben.
- [6] A tévedés az elsőfokú bíróság érvelése szerint vonatkozhat a szerződés tárgyára, alanyára, tartamára, indokára, vagy valamilyen jogkérdésre. Figyelembe kellett venni azt is, hogy a felek a szerződés megkötésekor, milyen nyilatkozatokat tettek, továbbá a szerződéskötést kísérő körülményekből, milyen szerződéskötési akarat ismerhető fel, a szerződés megkötése körülményei tekintetében mit tartottak a felek lényeges körülménynek. (BH2006.61.) Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes terhessége nyilvánvalóan lényeges körülmény volt, hiszen ennek tudatában a felperes nem kötötte volna meg a megállapodást, azaz nem járult volna hozzá a munkaviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetéséhez.

- [7] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor az Mt. 28. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján azon feltétel fennállását is szükségesnek találta, hogy a lényeges körülményben a megállapodást megkötő mindkét fél tévedjen. Jelen esetben ezért azt is vizsgálni kellett, hogy a felperes terhessége vagy annak hiánya vonatkozásában mindkét fél tévedett-e. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg a felek perbeli nyilatkozatai alapján, hogy a közös megegyezést megelőzően lezajlott tárgyalások és egyeztetések során a felperes terhessége nem merült fel kérdésként a felek között, ezzel kapcsolatban a feleknek nem volt semmilyen feltevése, hipotézise. A felek egyezően állították azt, hogy a felperes terhességéről a megállapodás aláírásakor nem volt tudomásuk. A felperes várandóssága tehát, nem bírt jelentőséggel a megállapodás megkötésekor, ezért ebben a körben tévedésben sem lehettek a felek. Emiatt nem volt jelentősége a terhesség kezdő időpontjának sem, kizárólag annak, hogy arról a szerződés aláírásakor a felek tudomással bírtak-e vagy sem. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a terhesség kezdő időpontjának szakértő által történő megállapítására irányuló bizonyítási indítványt elutasította.
- [8] Az elsőfokú bíróság kifejtette továbbá, hogy a jogalkotó kétségtelenül védelemben részesíti a várandós édesanyát mint munkavállalót. A felmondási védelem szabályai azonban kizárólag a munkáltatói felmondás esetén alkalmazhatóak, tehát az egyoldalú munkáltatói jognyilatkozat megtételét zárják ki. Ez a jogalkotói védelem azonban nem vonatkozik a felek kétoldalú megállapodására, közös megegyezésére.
- [9] Az Mt. 28. § (2) bekezdésére hivatkozva az elsőfokú bíróság kifejtette továbbá, arra tekintettel, hogy a felperes házastársával családalapítással próbálkozott a megállapodás megkötésének időszakában, a várandóssága kérdésében a tévedés kockázatát magára vállalta. Ebből következően sem támadhatta meg eredményesen a közös megegyezést e körülményre hivatkozva. Mivel a feleknek a szerződés aláírásakor nem volt közös téves feltevése a felperes állapotát illetően, ezért a felperes megtámadása nem vezetett eredményre.

Fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [10] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 383. § (2) bekezdésére hivatkozva kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelemnek helyt adó érdemi döntés meghozatalát. A felperes fellebbezésében a Pp. 369. (3) bekezdés c) pontja alapján az elsőfokú ítélet anyagi jogú szempontú felülbírálatát kérte arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság az Mt. 28. §-ában foglaltakat tévesen értelmezte, tévesen alkalmazta, az általa megállapított tényállásból téves jogi következtetésekre jutott. A felperes a kereseti kérelemnek megfelelően a jogviszonya helyreállítása esetére az erre vonatkozó döntés meghozataláig terjedő időtartamra, havi bruttó 653.250.- Ft távolléti díj alapján kérte az elmaradt munkabére megfizetésére kötelezni az alperest.
- [11] Az anyagi jogszabály téves értelmezését illetően a felperes kifejtette, az elsőfokú bíróság tévedett, amikor elengedhetetlennek találta annak értékelését, hogy a felek a közös megegyezés aláírásáig a tárgyalások, egyeztetések során a felperes terhességét bármilyen módon érintették-e, arra vonatkozóan bármilyen rendelkezés történt-e, vagy ez a kérdés egyáltalán felmerült-e a felek között. Az elsőfokú ítéletben is hivatkozott BH.2006.61. számú döntést is tévesen értékelte az elsőfokú bíróság, illetőleg téves okból tulajdonított annak jelentőséget az ügy elbírálása során. A konkrét

ügyben ugyanis a Kúria nem a felek feltevésének az igazolását kívánta meg a felektől, hanem annak az igazolását, hogy valamely körülmény lényegesnek minősül-e a szerződés megkötése szempontjából vagy sem. Azt a körülményt, azonban amire jelen perben a felperes hivatkozott, - konkrétan a terhessége fennállásának kérdését - nem vitatottan az elsőfokú bíróság is lényeges körülménynek találta, hiszen ezt maga is megállapította az ítélet indokolásában.

[12] A felperes álláspontja szerint ugyanakkor az Mt. 28. § (1) bekezdéséből nem következik, hogy a tévedéssel érintett körülményről - jelen esetben a felperes terhessége tényéről vagy annak hiányáról -, a feleknek bármilyen egyeztetést, tárgyalást kellett volna folytatniuk. Mindez életszerűtlen és elképzelhetetlen is, hiszen semmilyen erre utaló körülmény nem volt ismert a felek részéről. A jogszabály szövege alapján kizárólag az szükséges a megállapodás eredményes megtámadásához, hogy a felek a szerződés megkötésekor valamilyen lényeges körülményt illetően, ugyanabban a téves feltevésben legyenek és ez olyan lényeges körülmény legyen, amely ismeretében a fél nem vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést. Tekintettel arra, hogy a felperes terhessége egyértelműen lényeges körülmény volt és az sem vitatható, hogy a felperes a terhessége ismeretében nem kötötte volna meg a közös megegyezésre irányuló megállapodást, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves jogi következtetéseket vont le ezzel kapcsolatban. Mindkét fél ugyanabban a téves feltevésben volt, hiszen mindketten azt feltételezték, hogy a felperes nem volt terhes a megállapodás aláírásakor. Erre egyébként egyező nyilatkozatot is tettek a perben. Mindezek alapján a jogszabályban meghatározott és az érvénytelenséget megalapozó valamennyi feltétel megállapítható volt.

[13] A felperes vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapítását is, hogy a tévedés kockázatát vállalta a családalapítás időszakában aláírt megállapodással. A felperes e körben kifejtette, hogy minden egészségügyi körülmény a megállapodás aláírásakor, december közepén arra engedett következtetni számára, hogy nem volt terhes. Ebben az időszakban egyébként éppen a jogviszony várható megszűnésére tekintettel házastársával átmenetileg felhagytak a családalapítással. Mivel egyik fél sem tudott a várandósság tényéről a megállapodás aláírásakor, így az lett volna okszerű következtetés, hogy ugyanabban a lényeges körülményben mindkét fél tévedett a megállapodás aláírásakor. Amennyiben tudomása lett volna a várandósságról, nem kötött volna közös megegyezésre irányuló megállapodást. Mindez abból a tényből is következik, hogy az alperesnél fennállt munkaviszony megszűnésének időpontjára tekintettel nem volt jogosult csecsemőgondozási díjra. Érvelése szerint a gyermeket váró nők fokozottabb védelmének a jelen perben is érvényesülnie kell, hiszen a jogalkotó nyilvánvalóan ilyen helyzetre kívánta lehetővé tenni a megállapodás megtámadását.

[14] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, arra hivatkozva, hogy a bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes jogi következtetéseket vont le. Álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy a felek a megállapodás megkötésekor a felperes terhességének tényét nem vették figyelembe, ez a körülmény fel sem merült, így erre a feltevésre hivatkozni sem lehet az érvénytelenség körében. Ebből következően a várandósság ténye nem bírt jelentőséggel a megállapodás megkötésekor, így ez a körülmény nem is befolyásolhatta a megállapodás érvényességét. Az alperes döntését pedig semmiképpen nem befolyásolta mivel, amennyiben tudomása lett volna a felperes várandósságáról, abban az esetben is megkötötte volna a felperessel a megállapodást.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

- [15] A felperes fellebbezése nem megalapozott.
- [16] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást helyesen állapította meg és az anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával, helytálló értelmezésével érdemben jogszerű döntést hozott, melyet a másodfokú bíróság a jogi indokolás kiegészítésével és pontosításával a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyott.
- [17] A felperes fellebbezésében megalapozatlanul állította az anyagi jogszabály téves alkalmazását, illetve értelmezését, a várandósságával kapcsolatban fennálló tévedésének a megállapodás érvényességére kiható jelentőségét. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság hangsúlyozza, az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott ítélete indokolásában arra, hogy nem csupán azt a tényt kellett értékelni, hogy az alperesnek lehetett-e tudomása a felperes terhességéről a megállapodás aláírásakor, hanem azt is, hogy ez az információ, tény mennyiben hatott ki a megállapodás megkötésére. Ehhez pedig szükséges volt annak értékelése is, hogy a megállapodást megelőzően a megállapodás megkötéséhez vezető tárgyalások során a felek egyáltalán kitértek-e erre a körülményre, a felperes várandóssága vagy tervezett várandóssága, bármilyen módon befolyásolta-e a feleket a megállapodás megkötésekor, az jelentős tényező volt-e, a jogviszony megszüntetésekor.
- [18] Az Mt. 28. § (1) bekezdése értelmében ugyanis, kizárólag olyan körülményben fennálló közös tévedés vezethet a megállapodás érvénytelenségéhez, amely fennállása vagy hiánya mindkét felet befolyásolta a megállapodás megkötésében. Ebből következően az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a BH.2006.61. számú eseti döntésben kifejtett kúriai álláspontra és az alapján megfelelő következtetéseket vont le. A Kúria a konkrét ügyben egy olyan körülmény érvénytelenségét eredményező jelentőségét vizsgálta, amikor a szerződéskötéskor a felek valamilyen téves feltevésben voltak. A konkrét ügyben abban a feltevésben volt mindkét fél, hogy egy harmadik személy kötelezett elleni felszámolási eljárást elrendelő határozat még nem emelkedett jogerőre, és ezzel összefüggésben van lehetősége a szerződést kötő egyik félnek a beszámítási igénye érvényesítésére. A konkrét ügy abban a lényeges kérdésben azonban eltért jelen pertől, hogy ennek a körülménynek a felek szerződést megelőző nyilatkozataiból következően mindkét fél tekintetében jelentősége volt. Ugyanis az alperes a felperes írásbeli ajánlatából tudott a szerződéskötés okaként szolgáló és számára jelentőséggel bíró körülményekről és ennek ismeretében kötött szerződést a felperessel. Mindezek alapján fogalmazta meg a Kúria azt a jogi álláspontját, hogy a szerződésnek a felek közös, téves feltevésére alapított megtámadása esetén nem kizárólag a szerződés szövegét kell figyelembe venni, hanem a felek szerződéskötést megelőző nyilatkozatait, a szerződéskötést kísérő körülményeket, amelyekből a felek szerződéskötési akarata felismerhető. Ezáltal határozhatóak meg azok a körülmények is, amelyeket maguk a felek a szerződés megkötésekor jelentősnek, azaz lényegesnek tartottak.
- [19] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a fellebbezésében is alapvetően tévesen értelmezte az Mt. 28.§ (1) bekezdését, ezért szükségesnek tartja annak részletes jogértelmezését. Az Mt. 28. § (1) bekezdése két megtámadási okot tartalmaz: „A megállapodás megtámadható, ha annak megkötésekor

- a fél valamely lényeg körülmény tekintetében tévedésben volt, feltéve, ha a tévedését a másik fél okozta, vagy felismerhette."
- „A megállapodást bármelyik fél megtámadhatja, ha a szerződéskötéskor lényeges körülményben ugyanabban a téves feltevésben voltak.

- [20] A jogalkotó mindkét megtámadási ok tekintetében meghatározza a „lényeges körülmény” törvényi tényállási elem tartalmát is. „Lényeges körülményre vonatkozik a tévedés akkor, ha annak ismeretében, ha a fél nem, vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést."
- [21] Az Mt. 28.§ (1) bekezdés utolsó mondata tehát nem egy önálló törvényi tényállás, hanem az vagy az egyik szerződő fél egyoldalú, vagy a szerződő felek együttes tévedéséhez kapcsolódik. Tehát nem önmagában a fél által lényegesnek tartott körülmény teszi megtámadhatóvá a közös megegyezést, (szerződést), hanem az Mt. 28.§ (1) bekezdésében írt megtámadási okok valamelyike: a fél tévedése, a felek közös feltevése. A tévedésnek azonban mindkét megtámadási ok fennállása esetén lényeges körülményre kell vonatkoznia.
- [22] Ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a közös megegyezés tekintetében a felperes várandóssága nyilvánvalóan lényeges körülmény, hiszen ennek tudatában nem járult volna hozzá, hogy a munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnjön. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem kellő mértékben fejtette ki, hogy ez a tévedés a felperes egyedüli, tehát csak az egyik szerződő fél tévedése lehetett a munkáltatónak, mint a másik szerződő félnek nem volt semmilyen feltevése sem a felperes esetleges várandósságáról, sem annak ellenkezőjéről. A felperes a perben nem hivatkozott, de nem is hivatkozhatott volna arra, hogy a tévedését a munkáltató felismerhette, vagy azt maga okozta, ezért a munkavállaló egyoldalú tévedése a várandóssága vonatkozásában a felek közös tévedésére alapított megtámadási ok vizsgálata szempontjából közömbös. A felperes szabad akaratából választotta a nem vitatottan átszervezés miatt történő rendes munkáltatói felmondás helyett a kedvezőbb feltételű közös megegyezésű munkaviszony megszüntetését, annak ellenére, hogy az esetleges várandósságának lehetőségével, még ha csekély mértékben is, de számolhatott.
- [23] A jogvita megítélése szempontjából nincs külön értékelhető jelentősége annak a kérdésnek, hogy a felperes milyen mértékű kockázatot vállalt azzal, hogy a közös megegyezéses munkaviszony megszüntetését választotta, a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás peradatai és a fellebbezési nyilatkozat köréből kiemeli az alábbi felperesi előadásokat.
- [24] A felperes 2017. november elején kötött házasságot és a házastársával ezután családot kívántak alapítani. Az orvosi adatok szerint a felperes az esküvője hónapjában már várandós is volt, tehát a tervezett családalapítás megvalósult. A felperes további személyes előadása szerint 2017. november 16-án az Angliából ide utazott „brazil főnök” közölte, hogy azt a háromfős csapatot, melyhez a felperes is tartozott, leépítik és átviszik Londonba ezeket a feladatokat. Ezt követően a munkáltató és az érintett munkavállalók között megkezdődtek a tárgyalások a munkaviszony megszüntetésének módzatáról és feltételeiről. Mindenki a kedvezőbb feltételű közös megegyezést választotta. A felperes a személyes előadása során azt a nyilatkozatot is tette, hogy „... miután kiderült, hogy a munkahelyemen változás lesz, november 27. után leálltunk a próbálkozással és a közös megegyezés tartalmának letárgyalásakor sem merült fel bennem, hogy esetleg a korábbi próbálkozás sikeres lehetett, hiszen december 1-jén volt egy menstruációm ami eleve kizárja a terhességet. A felperes nem tett előadást arra nézve, mit kell érteni azon a kijelentésén, hogy

„november 27. után leálltunk a próbálkozással" és arra nézve sem, hogy erre a november 16-i tájékoztatás ismeretében miért egy későbbi időpont tekintetében hivatkozik. A tény azonban az, hogy az orvosi igazolás szerint a gyermeke 2017. november 27-én fogant.

- [25] A felperes hivatkozott arra is, hogy a megállapodás aláírását megelőzően, 2017. december 13-án elvégzett terhességi teszt eredménye negatív volt, ezért nem gondolhatott arra, hogy várandós. A felperes előbbi hivatkozása az előadásaiból következően a saját tudomásáról, csak december 1-je és december 13-a közötti időtartamra vonatkozhatott, tehát számolhatott azzal, hogy „a próbálkozással történt leállás" ellenére várandós lehet.
- [26] A másodfokú bíróság álláspontja szerint közömbös, hogy valóban negatív volt-e a terhességi teszt, illetve milyen feltevése volt a felperesnek a várandósságáról. Jelentősége egyedül annak van, hogy a szabad akaratából történt szerződéskötése kockázatot nem háríthatja át a munkáltatóra. Amennyiben a bíróság elfogadná, hogy a felperes a szabad akaratából történt szerződéskötéskor nem kellett számoljon az esetleges várandósságával, de annak utólagos megállapítása esetén a megállapodást jogszerűen megtámadhatná, az azt jelentené, hogy minden kockázat nélkül választhatná a kedvezőbb feltételű közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetést, mivel a terhessége ezt követő igazolása esetén az úgymint érvénytelen megállapodássá válna. Ez a helyzet kockázatot nem a megállapodást megtámadó felperes, hanem egyedül a munkáltatóra nézve jelentene. Ezért helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság az ítélete indokolása körében az Mt. 28.§ (2) bekezdésére is, amely szerint. „Nem támadhatja a szerződést az, aki a tévedést felismerhette, vagy a tévedés kockázatát vállalta."
- [27] A kúriai ügyben kifejtetteket jelen ügyre vonatkoztatva a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásának azon részével nem értett egyet, hogy az elsőfokú bíróság „nyilvánvalóan" lényeges körülménynek tekintette a megállapodás megkötése szempontjából a felperes várandósságát. Abban a kérdésben ugyanis, hogy valamely tény, körülmény lényegesnek minősül-e a másodfokú bíróság álláspontja szerint éppen a kúriai döntés értelmében, valamennyi körülmény figyelembevételével lehetett állást foglalni, hiszen csak egy lényeges körülményben való közös tévedés eredményezheti a megállapodás érvénytelenségét. A Kúria döntésére egyébként helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság, ennek mégis részben ellentmondó megállapítást tett. Jelen ügyben a felek a közös megegyezés aláírását megelőzően a perbeli nyilatkozataik és a megállapodás szövege alapján, egyáltalán nem tárgyaltak a felperes családtervezéséről, várandósságáról. Az alperes erre nem kérdezett rá, a felperes erről nem adott tájékoztatást, legalábbis a felek ilyen irányú hivatkozást a perben nem adtak elő. Ebből okszerűen az következik, hogy semmiképp nem befolyásolta mindkét felet ez a körülmény, tehát a terhesség fennállása vagy fenn nem állásának kérdése a munkaviszony megszüntetésekor. Egyébként az alperes fellebbezési ellenkérelmében és az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozataiban lényegében ezzel egyhangzóan következetesen állította, hogy nem tudott a felperes várandósságáról, de ez a körülmény őt semmilyen módon nem is befolyásolta a megállapodás megkötésében. Az elsőfokú bíróság is erre a következtetésre jutott, hiszen annak ellenére, hogy a felperes várandóssága tényéről egyik fél sem tudott, mégsem állapította meg a megállapodás érvénytelenségét. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzte azt a megállapítást, hogy a megállapodás megkötése vonatkozásában nyilvánvalóan lényeges körülménynek minősült a felperes várandóssága.

[28] Hangsúlyozandó, hogy a gyermekvállalás, mint a felperes személyes, családi életét alapvetően befolyásoló, fontos és örömteljes esemény, a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésekor - a felek ezzel összefüggő megállapodása, szerződéses kikötése, tárgyalásai hiányában - nem minősült a megállapodás érvényességére kiható, lényeges körülménynek. A felek ugyanis semmilyen módon nem utaltak e körülmény figyelembevételére, jelentőségére, a terhesség fennállására vagy fenn nem állására a megállapodás aláírását megelőzően.

[29] A másodfokú bíróság teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság Mt. 28. § (2) bekezdéssel összefüggő azon jogi álláspontját, hogy a felperes a tévedés kockázatát vállalta, amikor a családalapítás időszakában úgy kötött megállapodást, hogy téves információja volt az állapotosságáról. Mindezt nem befolyásolta, hogy annak ellenőrzése érdekében tesztet végzett és igyekezett meggyőződni arról, hogy az aláíráskor még nem várt gyermeket. Kizárólag a felperes volt tisztában azzal, hogy családot kívánnak alapítani a házastársával és a családtervezés folyamatában fennállhat a lehetősége annak, hogy gyermeket vár és mindez őt befolyásolja a munkáltató által ajánlott lehetőségek közötti választásban.

A felperes érvelése a gyermeket vállaló édesanyák fokozott védelmével, a várandós állapottal összefüggő felmondási védelemmel kapcsolatban azért nem befolyásolta jelen ügy érdemi elbírálását, mert mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott, a várandósággal összefüggő jogalkotói védelem az Mt. 65.§-a alapján, az egyoldalú munkáltatói intézkedések esetén, tehát a jogviszony egyoldalú, munkáltatói intézkedéssel történő megszüntetésekor érvényesül. A jogalkotó nem korlátozta és nem is korlátozhatta a felek szerződéskötését és a közös megállapodások érvényességét akként, hogy a felek ne rendelkezhetnének a terhesség időtartama alatt a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről vagy bármilyen közös megállapodáson alapuló változásról, módosításról. Mindezekre tekintettel nem lehetett jelentőséget tulajdonítani a fellebbezésben előadottnak az ügy érdemi elbírálásakor, mint ahogy annak sem, hogy a felperes a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése okán elesett bizonyos anyasági ellátások igénybevételétől.

[30] A másodfokú bíróság a Pp. 276.§ (2) bekezdése alapján mellőzte szakértő kirendelését, melyet a 12-es számú végzésében részletesen megindokolt.

Záró rész

[31] A másodfokú bíróság a Pp. 77-78. §-ai, illetve 80. §-a alapján rendelkezett a másodfokú eljárásban pernyertes alperest megillető perköltségről figyelemmel arra, hogy az alperes a perköltség igényét az erre rendszeresített nyomtatványon előterjesztette, és azt a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységgel és a pertárgy értékével arányban állónak találta. Mindezekre tekintettel a Pp. 82. §-a alapján rendelkezett.

[32] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a fellebbezési eljárás illetékét az állam viseli figyelemmel a költségmentesség és költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdésére, figyelemmel arra, hogy a felperest a Pp. 525. § értelmében munkavállalói költségkedvezmény illette meg.

- [33] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.
- [34] A másodfokú bíróság a fellebbezést a vészhelyzet ideje alatt érvényesült egyes eljárási intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Kormányrendelet 29.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
Budapest, 2020. szeptember 22.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Mihalics Klaudia s.k.
bíró